

УКРАЇНА

(19) UA (11) 62577 (13) U
(51) МПК (2011.01)
A01C 21/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

видається під
відповідальність
власника
патенту

(54) СПОСІБ ВИРОЩУВАННЯ НАСІННЯ ДІНІ З ВИКОРИСТАННЯМ СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ, МІНЕРАЛЬНИХ ДОБРІВ ТА ГЕРБІЦИДІВ

1

2

(21) u201012378

(22) 20.10.2010

(24) 12.09.2011

(46) 12.09.2011, Бюл.№ 17, 2011 р.

(72) ЛОСЬ ЛЮБОВ ГРИГОРІВНА

(73) ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ДОСЛІДНА СТАНЦІЯ
ІНСТИТУТУ ОВОЧІВНИЦТВА І БАШТАННИЦТВА
НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ АГРАРНИХ НАУК
УКРАЇНИ

(57) Спосіб вирощування насіння діні з використанням стимуляторів росту, мінеральних добрив та гербіцидів, який **відрізняється** тим, що насіння діні перед сівбою обробляють перекисом водню (3 %-ним), проти бур'янів в ґрунт вносять гербіцид трефлан 480 з розрахунку 1,2 л/га, мінеральні добрива з розрахунку $N_{22,5}N_{22,5}K_{22,5}$ кг/га діючої речовини локально в рядки на глибину 10-12 см, схема розміщення рослин 70×70 см, що передбачає площу живлення 0,49 м².

Корисна модель належить до галузі сільського господарства, зокрема до технології вирощування насіння діні.

Відомий спосіб вирощування насіння діні не передбачає обробітку насіння перед сівбою стимуляторами росту рослин, застосування мінеральних добрив локально, допосівного внесення гербіциду, розміщення рослин за схемою 70×70 м.

Мінеральне живлення рослин діні на насіннєві цілі не вивчалось. Зазвичай поділу за призначенням вирощування рослин на насіннєві чи товарні цілі не було. Однак, різниця між двома технологіями існує.

Дніпропетровською дослідною станцією рекомендовано вносити $N_{45}P_{45}K_{45}$ врозкид під оранку або $N_{22,5}N_{22,5}K_{22,5}$ через 35 см весною під культивування (Бойко Г. М., Вакуленко Р. І.). Інших рекомендацій для зони північного Степу України з її ґрунтовим покривом (чорнозем звичайний малогумусний вилугуваний середньосуглинковий) в літературі немає.

Одержання дружних сильних здорових сходів рослин є запорукою гарного врожаю. Щоб мати їх незалежно від погодних умов весни, необхідно належним чином готувати насіння, тобто знезаражувати його та стимулювати ріст і розвиток. В літературі є аналогічні дані зі способів підготовки насіння кавуна (Ільїнова О. М., Книш В. І. та ін.), які дають позитивні результати.

Плоди діні є дієтичним продуктом, вони мають лікувальні властивості. Тому при вирощуванні товарної продукції застосування гербіцидів не до-

пускається, а при вирощуванні насіння воно можливе. Літературні дані свідчать про те, що дослідження по застосуванню гербіцидів проводили тільки на посівах кавуна. Оскільки баштанні культури за багатьма ознаками подібні і технологія вирощування їх схожа, були проведені дослідження по застосуванню гербіциду трефлану 480 на посівах діні для насіннєвих цілей та одержані позитивні результати.

Загальноприйнята технологія вирощування діні передбачає розміщення рослин за схемою 140×70 см з площею живлення 0,98 м². Така схема прийнята для вирощування товарної продукції. Нами запропоноване ущільнене розміщення рослин за схемою 70×70 см з площею живлення 0,49 м² для вирощування діні на насіння.

Таким чином, нами удосконалена технологія вирощування діні на насіння.

Суть корисної моделі полягає в тому, що вирощують діні на насіння з використанням стимуляторів росту для обробки насіння, внесення мінеральних добрив локально, гербіциду проти бур'янів та сівби за схемою розміщення рослин 70×70 см має ряд переваг: 1) польова схожість насіння підвищується на 42 %; 2) на початку росту рослин вміст рухомих сполук основних елементів живлення вищий в рядку, де розташована основна маса кореневої системи; 3) кількість однодольних та дводольних бур'янів зменшується на 84,8 % через 30 днів після внесення препарату, на 78,3 % через 60 днів і на 29,4 % через 90 днів; 4) врожай-

(13) U

(11) 62577

(19) UA

ність насіння дині збільшується на 46 %, рентабельність зростає на 54 %.

Спосіб здійснюється наступним чином.

У зоні північного Степу України загальноприйнята базова технологія вирощування насіння дині, яка передбачає: дискування попередника одно- або дворазове у випадку значної забур'яненості поля багаторічними коренепаростковими бур'янами, внесення мінеральних добрив з розрахунку N45P45K45 кг/га д. р., оранку зябу на глибину 25-27 см. Весною проводять боронування та дві культивациї (одна передпосівна), сівбу, до і післясходове боронування або без нього при зрідженості посівів, 4-5 міжрядних обробітки та 3 ручні прополювання. При другому прополюванні формують густоту рослин, яка повинна бути 10,2 тис. шт. на 1 га.

Різниці полягає в наступному. За 14 діб до сівби в ґрунт вносять гербіцид трефлан 480 в дозі 1,2 л/га препарату. Після внесення ґрунт негайно протягом 30 хвилин культивують на глибину 5-6 см. За 1-2 доби до сівби насіння в ґрунт його обробляють 3 % перекисом водню з розрахунку 100 мл на 100 г насіння. Посуд з обробленим насінням тримають у темному місці протягом 16 годин. Насіння, не промиваючи, розстеляють і підсушують до сипучого стану. За загальноприйнятою технологією насіння не обробляють.

З метою ресурсозбереження мінеральні добрива вносять під передпосівну культивацию в дозі N22,5N22,5K22,5 культиватором-рослинопідживлювачем локально в рядки з їх фіксацією для сівби. Локальний спосіб внесення туків потребує їх вдвічі менше, ніж розкидний. При ньому мінеральні добрива перемішуються зі значно меншим об'ємом ґрунту, створюються осередки підвищеної концентрації поживних речовин, які більш повно і інтенсивно споживаються рослинами, що особливо важливо в початковий період росту.

Сівбу проводять з міжряддями 70 см. Густоту рослин формують при прополюванні, залишаючи в

рядку рослини через 70 см, що відповідає густоті 20,4 тис. шт. на 1 га. При такій густоті формуються плоди середньою масою 1-1,2 кг. Вихід насіння близько 1 %.

За період вегетації рослин дині проводять 2-3 міжрядних обробітки та 1 прополювання в рядках. Глибина міжрядних обробітків 3-4 см, 5-6 см та 6-8 см.

В зоні північного Степу України найбільшої шкоди рослинам дині завдає баштанна попелиця. В залежності від ступеня заселення рослин шкідником проводять 1-2 обробки рослин інсектицидами відповідно до "Переліку пестицидів і агрохімікатів, дозволених до використання в Україні".

Із хвороб найбільше розповсюдження мають бактеріози. Запобігти масовому ураженню рослин допомагають дотримання сівозміни та висока агротехніка.

Приклад 1: Загальноприйнята технологія вирощування насіння дині.

- сівба сухим насінням
- внесення мінеральних добрив перед оранкою по 45 кг діючої речовини кожного елемента живлення
- схема розміщення рослин 140×70 см
- дворазове боронування посівів (або без нього)
- 4-5 міжрядних обробітки
- 3 прополювання в рядках

Приклад 2: Вдосконалена технологія вирощування насіння дині

- сівба насінням, обробленим 3 % перекисом водню
- внесення гербіциду трефлану 480 з розрахунку 1,2 л/га за 14 днів до сівби
- внесення мінеральних добрив локально весною з розрахунку по 22,5 кг діючої речовини кожного елемента живлення
- схема розміщення рослин 70×70 см
- 2-3 міжрядні обробітки
- 1 прополювання в рядках

Таблиця

Ефективність загальноприйнятої та вдосконаленої технологій вирощування насіння дині

Варіант	Урожайність насіння, ц/га	Затрати, тис. грн	Умовний чистий прибуток, тис. грн.	Рентабельність, %
Базова технологія	1,26	3,49	5,95	170
Вдосконалена технологія, густота 10,2 тис. /га	1,49	3,72	7,90	212
Вдосконалена технологія, густота 20,4 тис. /га	1,80	3,90	10,40	266

Джерела інформації:

1. Бойко Г. М. Вплив способів внесення мінеральних добрив на якість і врожайність дині / Г. М. Бойко, Р. І. Вакулєнко // Овочівництво і баштанництво.-1996. - № 41. - С. 81-84.

2. Онищенко О. І. Вивчення хімічних заходів захисту рослин дині від псевдопероноспорозу / О. І. Онищенко // Овочівництво і баштанництво.-1999. - № 44. - С. 241-243.

3. Ільїнова Є. М. Застосування стимуляторів росту як фактору підвищення товарної та насіннєвої продуктивності кавуна /Є. М. Ільїнова // Овочівництво і баштанництво - 2004. - № 49. - С. 317-322.

4. Книш В. І. Ефективність застосування регуляторів росту рослин при вирощуванні кавуна в незрошуваних умовах півдня України / В. І. Книш, О. Я. Касєєва, С. Л. Павлова // Таврійський науковий вісник.-2005. - № 39. - С. 155-159.

5. За редакцією Бондаренка Г. Л..., Яковенка К. І. Методика дослідної справи в овочівництві і баштанництві. - Харків, Основа.-2002.-19 с

6. Велик В. Ф. Методика полевого опыта в овощеводстве и бахчеводстве. / В. Ф. Белик. - М.: Колос, 1979.-128с.

7. Рекомендации по применению регуляторов роста растений в сельскохозяйственном производстве Украины. Под ред. Л. А. Анишина. - К.: Агробіотех, 2001.-19 с.

8. Доспехов Б. А. Методика полевого опыта / Б. А. Доспехов. - М.: Колос, 1979.-416 с.

9. Яровий Г. І. Роль регуляторів росту рослин у захисті насінневих посівів дині від хвороб / Г. І. Яровий, Н. К. Вітренко, В. Й. Тимченко // Овочівництво і баштанництво.-2006. - № 52. - С. 316-324.

10. Вильдфлуш И. Р. Локальное внесение удобрений - одно из главных средств рационального и экономного использования минеральных удобрений //И. Р. Вильдфлуш. // Агрохимия.-1996. - № 10. - С. 132-144.

11. Гладких Р. П. Эффективность локального способа применения основного удобрения под маточники поздней капусты в условиях орошения / Р. П. Гладких, К. И. Яковенко // Овочівництво і баштанництво.-2001. - № 45. - С. 198-201.

12. Бойко Г. М. Мінеральне живлення баклажана в умовах північного Степу / Г. М. Бойко // Овочівництво і баштанництво.-2006. - № 52. - С. 168-175.